

Rødder og mirakler: Aarhus på tv-skærmen

Morten Michelsen

Aarhus som historisk musikby

Gennem årene er det blevet god latin at opfatte Aarhus som en musikby og specielt 1980'erne som en guldalder. Det er også blevet god latin i Aarhus, der i anledning af musikbyåret kunne skrive: "Music City Aarhus 2022 vil med et bredt og involverende program understrege byens identitet som en af landets vigtigste musikbyer og pege fremad med respekt for den arv, som byens musikaktører står på skuldrene af".¹

Musikbyåret skulle pege fremad i respekt for det forgangne, og det forgangne – en guldalder – var i løbet af de sidste 20 år blevet oparbejdet på mange forskellige måder i mange forskellige medier. Lis Sørensen, Anne Linnet, Lars Muhl og Peter A.G. Nielsen skrev selvbiografier, og der kom bøger om Kliche, tv-2 og Daisy. Gnags, Shit & Chanel og tv-2 udgav bokssæt, mens andre albums blev genudgivet. Jørgen Nielsen skrev og redigerede en omfattende bog om byens rockmusikhistorie, *Rock i Århus*. Den blev udgangspunktet for TV2 Østjyllands tv-serie i 10 afsnit, *Rock Rødder*, der skildrede det gamle miljø, og siden Radio4s podcastserie *Da rocken kom til Aarhus*.

Blandt andre medier kan nævnes Den Gamle Bys udstilling *Aarhus Rocks! Byen og musikken 1960-2014*, der benyttede klip fra TV2s *Rock Rødder*. Desuden har Stadsarkivet i samarbejde med blandt andet Music City 2022 udarbejdet *Byens Lydspor*, en byvandring med ni formidlingsskilte sat op på relevante steder i byen og en tilhørende app. Bamses historie blev i 2022 til en spillefilm, og på Facebook er der flere grupper samlet om temaer fra Aarhus musikliv. Der er altså gang i Aarhus-erindringerne som aldrig før, og det at mindes er blevet en del af kulturindustrien og ikke mindst af popmusikkens historie.

DR har siden midten af 1970'erne produceret enkelte udsendelser og udsendelsesserier om dele af det aarhusianske musikliv. En række grupper og artister, der slog igennem i 1970'erne og 1980'erne har stået i centrum i fortællingerne, specielt Anne Linnet, tv-2, Gnags og Thomas Helmig. Blandt portrætudsendelserne kom den første med Anne Linnet og Tears i 1975, så kom Shit og Chanel (1978), Gnags (1979 og 1983), tv-2 (1985), Thomas Helmig (1986), Lis Sørensen (1989) og Lars Muhl (1992). I 2010'erne tog DR initiativ til endnu et par Aarhus-centrerede udsendelser med dokumentarer om Thomas Helmig (2015), tv-2 (2017) og Anne Linnet Band (tre afsnit, 2018). I forlængelse af DRs vågnende interesse for bredere popmusikhistorie kom i 2019 dokumentaren *Aarhus Rocks!*, der med Mek Pek som fortæller havde fokus på Aarhus Friskoles bidrag til miljøet. Den seneste produktion er *Miraklet i Aarhus*, en serie i seks halvtimes afsnit.

¹ Kultur og Borgerservice. 2021. *Aarhus Kommune Kulturpolitik 2021-2024. Aarhus med kulturen i hjertet og blikket mod verden*. Aarhus: Aarhus Kommune, 9.

Her vil jeg gerne se nærmere på noget, der har haft et stort publikum, nemlig de to tv-serier med fokus på Aarhus og ikke mindst, hvordan de kom frem til, at der var tale om en guldalder. Den første er *Rock rødder* (2012-13), en serie på ti 30 minutter lange tv-udsendelser, primært om tiden fra 1960 til 1990. Den anden er *Miraklet i Aarhus* (2024) med seks afsnit á en halv time. Her fylder 1980'ernes musikmiljø meget, og der er udblik til før og efter.

Rock Rødder: The Boys are Back in Town

Rock Rødder er tilrettelagt af Frans Novak Knudsen for TV2 Østjylland, og Jørgen Nielsen er konsulent på serien. De har begge en baggrund som musikere i byen i 1970'erne. Så der er tale om en produktion for et regionalt publikum, lavet af folk, der selv var aktive i musikmiljøet. Serien har selvfølgelig også (inter)national interesse pga. sit emne og sin produktionsstil. Takkelisterne sidst i hver udsendelse understreger, at researchen har været grundig. De ti afsnit på hver en halv time blev sendt i april/maj 2012 (afsnit 1-4), i oktober (afsnit 5), i februar/marts 2013 (afsnit 6-9) og september (afsnit 10). Af de ti afsnit handler de otte om det aarhusianske miljø fra slutningen af 1960'erne til midten af 1980'erne. De to sidste handler om Smukfest (afsnit 8) og om Peter A.G. i dag (dvs. i 2011, afsnit 5). De er blevet genudsendt mange gange siden, som regel ti uger i træk, og er tilgængelige på internettet (<https://www.tv2ostjylland.dk/rock-roedder>).

De fleste afsnits koncept er ganske stramt. De falder typisk i tre dele af nogenlunde lige længde med nye interviews med musikere fra den gang og fotos samt klip fra deres videoer. Musikerne sidder indendørs, mens de mindes og fortæller anekdoter, og deres karriereforløb skitseres af en speaker. Interviewdelene blandes med speakeren, der fortæller om både den lokale og den internationale musikudvikling, mens billedsiden er krydret med klip med fx The Beatles, Rolling Stones eller byliv i Aarhus – alt sammen grafisk bearbejdet med tidens nyeste redigeringsredskaber. Klippertymen er for det meste hurtig. Fx klippes der mellem flere gæster sådan, at de med hver deres sætning tilsammen fortæller en historie. Desuden fades der meget ofte mellem de forskellige klip, ligesom klip i klip anvendes ind i mellem (fx viser en tv-skærm i et rum et klip). Afsnit 5 om Peter A.G. Nielsen (i det følgende blot Peter A.G.) og afsnit 10 om tv-2 skiller sig ud, dels fordi de oprindeligt blev sendt uafhængigt af de andre afsnit, dels fordi de kun handler om en person/gruppe.

Oversigt over afsnittene i TV2 Østjyllands *Rock Rødder*:

Afsnit	Gennemgående fortællere i afsnit
1. <i>Drømmen</i> (15/4-2012)	Peter A.G., Henning Stærk, Lars Muhl, Jack Fridtjof
2. <i>Festen</i> (22/4-2012)	Jacob Haugaard, Jan Jet, Mek Pek, Per Møller, Karsten Sørensen (Kose)
3. <i>Violiner og velour</i> (29/4-2012)	Lars Lilholt; Ole Berg Nielsen, Flemming Thorsboe og Henning Stærk (Spillemandene); Helge Sørensen og Bo Jacobsen (Djursland spillemandene)

4. <i>Talentfabrikken</i> (6/5-2012)	Leif Falk, Mads Michelsen, Anne Dorte Michelsen, Astrid Elbek, Mek Pek
5. <i>Peter Peter A.G. solo</i> (25/10-2012)	Peter A.G.
6. <i>Stik mig en plade</i> (14/2-2013)	Primært Jacob Riis-Olsen, desuden Henning Stærk, Peter A.G., Karsten Sørensen (Kose), Steffen Brandt, Kim Sagild
7. <i>En spade er en spade</i> (21/2-2013)	Per Chr. Frost, Per Møller, Steffen Brandt, Hans Erik Lerchenfeld
8. <i>Ballade under bøgen</i> (28/2-2013)	
9. <i>Den nye bølge</i> (27/3-2013)	Lars H.U.G., Johannes Møller (Johnny Voss), Steffen Brandt, Sven Gaul, Gunnar Madsen (manager)
10. <i>De går i sort</i> (27/9-2013)	Steffen Brandt, Sven Gaul

Pressemeddelelsen fra 2012 begynder således: "*Rock Rødder* er ikke rockhistorie, men historier om rockens rødder fortalt af rødderne selv. Gennem interviews med en lang række rockpersonligheder får seerne et stærkt indblik i en mosaik af begivenheder, der førte til, at den rytmiske musik har stået stærkt i Østjylland igennem fem årtier".² Som det fremgår, er det ikke en, men mange små historier fra 1960'erne til 1990'erne, der bliver fortalt. Serien er meget løseligt kronologisk disponeret med to hovedfigurer, tv-2 og Gnags. De er først og fremmest repræsenteret ved Peter A.G. og Steffen Brandt, men også ved Jacob Riis-Olsen, Per Frost, Mads Michelsen, Sven Gaul og Hans Erik Lerchenfeld. Begge bands havde på optagelsestidspunktet haft lange karrierer og var stadig med mellemrum aktive.

De mange historier kommer ind på en række centrale 1970'er-institutioner: Vestergade 58, Musikernes kontor/Århus Musikkontor, Aarhus Friskole, Genlyd, Feedback, Jacks Beat Records (selv om det lå på Mors og var aktivt i 1960'erne). Gang på gang bliver den positive historie om fællesskabet understreget, og fortællingen om Gnags – med baggrund i Skjern og bopæl i Aarhus-forstaden Viby – som først lidt uden for og siden en del af miljøet er også gennemgående. Tilrettelæggerne (og musikerne) viger heller ikke tilbage fra at tale om de til tider store narkoproblemer og de unge døde. Mere kompliceret er de forskelligartede følelser for København. De udgør en rød tråd, enten som en blot og bar mindreværdsfølelse eller som en trodsig *underdog*-holdning. De tætte forbindelser mellem Djurslandkollektiverne og Christiania ("Skipper Clements Morgensang") gøres der dog også noget ud af. Tilrettelæggerne har været gode til at få flettet fortællinger om de interviewede musikers fortløbende karrierer ind, uden at det virker opremsende.

Mange historier er med, og mange er ikke. Det meste er der ikke plads til, så det er altid et valg baseret på, hvad tilrettelæggerne synes er vigtigt, og på spørgsmålet om, hvad der rent praktisk kan lade sig gøre. Her er det dog markant, at kvindelige musikere kun nævnes i forbigående. Shit & Chanel nævnes ind i mellem, men 1970'ernes andre kvindebands nævnes ikke, og Anne Linnet omtales kun en passant. Der kan være gode grunde til, at hun og andre

² <https://www.tv2ostjylland.dk/ostjylland/ny-serie-pa-tv-rock-rodde>.

ikke deltager (mangel på tid eller lyst), men for en serie på ti afsnit er det en markant mangel, at det næsten udelukkende er mænd, som udtaler sig. Når kvinder (her Anne Dorthe Michelsen og Astrid Elbek) får lidt længere taletid, så er det for at fortælle om Leif Falks indsats. Heller ikke Holger Laumann og hans mange forskellige aktiviteter nævnes, fx fusionsgruppen Tears, der vel var den første aarhusianske gruppe til at indspille et helt album og optræde flere gange på landsdækkende tv.

Den engelsk-tysk-amerikanske rockmusikhistorie antydes som ramme for Aarhus-historierne, og enkelte konkrete inspirationskilder som The Beatles, Fairport Convention, Sex Pistols og Kraftwerk omtales. Men ud over Hendrix-besøget i 1970 nævnes koncertbesøgene fra udlandet ikke, selvom der var rigtig mange i løbet af 1970'erne. Blandt de udenlandske musikere med bopæl i Aarhus nævnes kun Ed Jones i forbindelse med Friskolen. De mange besøg af københavnske grupper fra Alrune Rod til Gasolin' nævnes ikke, ligesom det ikke diskuteres, hvordan de aarhusianske musikere efterhånden blev landskendte og hvordan Aarhus blev anerkendt som musikkens by og dens 1980'ere som en guldalder.

Så tv-serien *Rock Rødder* består primært af ca. 25 Aarhus-baserede, mandlige musikeres historier – deres karrierer, deres oplevelser med andre musikere, deres syn på miljøet og en række lærerige anekdoter. I deres historiefortælling var det et tæt miljø med levende musik hver aften og en masse jams, der også fungerede som indgange til miljøet. Man spillede i hinandens bands og var åbne over for andre genrer. I det hele taget var der ikke megen konkurrence, i stedet lærte man af hinanden, og der var gode forbindelser til det musikpædagogiske miljø. Der var selvfølgelig også visse gnidninger: i de tidlige år var Gnags noget andet end midtbyens miljø, men deres studie og pladeselskab blev langsomt centrale, både som mødested og som udgivelseskanal, så det blev et sted man mødtes og hjalp hinanden. Med punk og new wave opstod der selvfølgelig også et vist modsætningsforhold mellem dem og "de gamle", ligesom punkerne genopfriskede modsætningsforholdet til København.

Alt i alt fortæller *Rock Rødder* om et Aarhus, der som by og miljø stort set har hevet sig selv op ved håret og fået etableret en guldalder, hvor et mandsdomineret musikermiljø holder tæt sammen i en række rockgrupper med Gnags og tv-2 i spidsen. Det er én version af, hvordan rockmusikken har udfoldet sig i Aarhus i forrige århundrede.

Miraklet i Aarhus: Overdrivelse fremmer forståelsen

Miraklet i Aarhus er produceret af Monday Media for DR og tilrettelagt af Marie Skovgaard efter ide af Palle Strøm. Der er tale om en produktion for et nationalt publikum lavet af to medieprofessionelle, tilsyneladende uden brug af konsulenter. Serien består af seks halvtimelange udsendelser, der blev vist på DR1 mandage kl. 20:30 i august og september 2024. Siden har de ligget tilgængelige på DRTVs hjemmeside.

Udsendelserne er primært bygget på nye interviews, hvor musikerne sidder indendørs i private eller halvprivate omgivelser og fortæller. Medieringen fremhæves, idet afsnittene ofte

begynder og slutter med, at musikerne sætter sig til rette og får mikrofon på eller rejser sig og tager mikrofonen af. Så godt som al speak-over stammer fra interviewene. Billedsiden er meget varieret med mange arkivklip med optagelser fra Aarhus by og med de relevante musikere. Klippertymen er hurtig med ca. 3-5 sekunder pr. klip, men virker ikke forhastet. En undtagelse er en 40 sekunders sekvens, hvor Peter A.G. i en halvtotal uden klip fortæller til interviewer, der sidder ved siden af kameraet (afsnit 1, 18:20-19:00). Samme kameraindstilling med Peter A.G. gentages (afsnit 1, 25:30-26:00). Kun Linnet har længere "roligt kamera" tid, hvor hun i et helt minut fortæller om Shit & Chaneels debutkoncert (afsnit 3, 9:50-10:50).

De fleste sekvenser eller historier, der jo så kan bestå af mange indstillinger, klip og stemmer, varer halvandet til fire minutter, hvorefter en ny historie kommer til. Nogle gange kan den første sekvens godt dukke op igen senere, hvis historien er længere, som fx i afsnit seks, hvor man flere gange vender tilbage til Michael Learns to Rock. De mange historier gør, at serien snarere er et kalejdoskop af småfortællinger end en historie med en retning. Det er næsten altid historier, der peger indad mod fortællerne selv, deres oplevelser, og så miljøet. Peter A.G. nævner The Beatles som inspiration, og inspirationen til Afrika-sangen samt Sex Pistols nævnes også, men ellers er der ikke nævnt nogen inspirationskilder ud over de lokale kolleger.

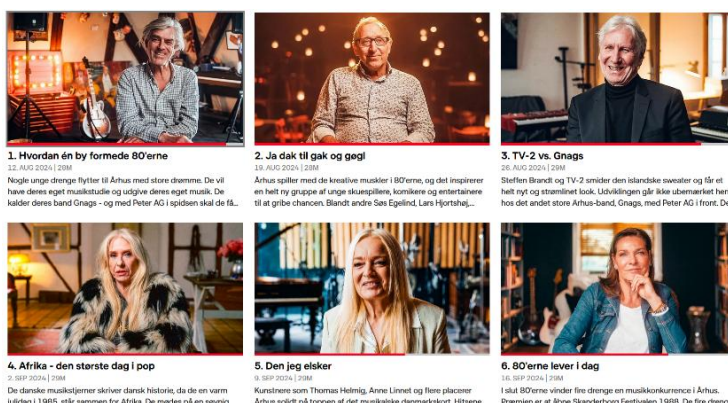
Afsnit	Gennemgående fortællere i afsnit
1. <i>Hvordan én by formede 80'erne</i> (12/8-24)	Anne Linnet, Steffen Brandt, Sven Gaul, Peter A.G., Jacob Haugaard, Mek Pek, Uffe Elbæk, Lars Hjortshøj, Jesper Mardahl, Sanne Salomonsen
2. <i>Ja tak til gak og gøgl</i> (19/8-24)	Preben Kristensen, Søs Egelind, Søren Pilmark, Finn Nørbygaard, Jacob Haugaard, Uffe Elbæk
3. <i>TV-2 vs. Gnags</i> (26/8-24)	Peter A.G., Steffen Brandt, Mek Pek, Mads Michelsen, Jesper Mardahl, Sven Gaul, Gunnar K. Madsen, Lis Sørensen, Anne Linnet, Sanne Salomonsen, Uffe Elbæk
4. <i>Afrika - den største dag i pop</i> , (2/9-24)	Peter A.G., Jesper Mardahl, Kim Sagild, Mek Pek, Mads Michelsen, Sanne Salomonsen, Lis Sørensen
5. <i>Den jeg elsker</i> (9/9-24)	Jacob Haugaard, Peter A.G., Anne Linnet, Lis Sørensen, Annetta Elmo, Sven Gaul, Mek Pek, Kim Sagild, Sanne Salomonsen
6. <i>80'erne lever i dag</i> (16/9-24)	Lars Hjortshøj, Pelle Peter Jenchel (journalist), Jascha Richter, Kåre Wanscher, Lars Hjortshøj, Mikkel Lentz, JP Andersen, Annetta Elmo, Anne Linnet, Peter A.G., Jacob Haugaard, Kate Svanholm, Karsten Sørensen (Kose), Mek Pek, Uffe Elbæk, Gunnar K Madsen

Fortællingen er kronologisk disponeret og begynder med musikermiljøet i midten af 1970'erne, slår et sving forbi teatermiljøet og Kaospiloterne i afsnit to for så at vie hele afsnit fire til indspilningen af 'Afrika'-sangen. Sidste afsnit har meget fokus på Michael Learns to Rocks succes i 1990'erne. Som i *Rock rødder* er Gnags (kun Peter A.G.) og tv-2 (Brandt sekunderet af Gaul) bærende for den gennemgående fortælling, både fordi repræsentanterne fra de to grupper er gode fortællere, og fordi tilrettelæggerne gerne vil dramatisere fortællingen ved at sætte de to grupper op mod hinanden som konkurrenter og endda

fjender, hvilket afspejles i deres titel på afsnit tre. Modstillingen lykkes dog ikke rigtigt, fordi ingen af de medvirkende rigtig køber præmissen, og fortællingen taber noget momentum på den konto.

Der er af gode grunde en del gengangere fra *Rock Rødder* blandt historierne: Friskolen, Musikernes kontor/Århus Musikkontor, Jan Jets samling af Lost Kids, samt Gnags studie og selskab. De fortælles gennem anekdoter knyttet til specielt Gnags, tv-2s, Shit & Channels, Anne Linnets, Thomas Helmigs og Michael Learns to Rocks karrierer. Ud over Brandt, Gaul og Peter A.G., er Linnet, Sørensen og Salomonsen gennemgående fortællere sammen med Mek Pek, Jacob Haugaard, Mads Michelsen, Uffe Elbæk og Lars Hjortshøj. Mange andre er også med enten i et enkelt afsnit eller blot med et klip eller to. Ud over det angiveligt fjendtlige forhold mellem Gnags og tv-2, berører serien ikke nogen af tidens lokale konflikter, fx miljøets kamp mod kommunen for at blive accepteret som støtteværdig eller de problemer, der opstod i forbindelse med brugen af stoffer. Undtagelsen er den udefrakommende trussel, AIDS, der lægger op til historien om 'Den jeg elsker'. København bliver stadig nævnt en del gange som kontrast til Aarhus, men mest som noget forgangent.

Til forskel fra *Rock Rødder* er kvinderne blevet tildelt en mere central rolle i denne fortælling. Der er en del om Shit & Channels og Linnets senere solokarriere, ligesom specielt Linnet sammen med Brandt og Peter A.G. fylder meget og taler både om sig selv og miljøet. De to kolleger fra Anne Linnet band, Lis Sørensen og Sanne Salomonsen fylder også en del. Sørensen af indlysende gode grunde, mens Salomonsens adkomst til at tale om Aarhus vel er at fungere som blikket udefra (hun er den eneste medvirkende uden musikalsk eller studiemæssig tilknytning til Aarhus). Derudover er der brugt flere klip fra interviewene med Annetta Elmo fra pladeselskabet Genlyd og Kate Svanholm fra Sofamania og Lost Kids.

Figur 1: Ud fra de vignetter, der præger hvert enkelt afsnit på hjemmesiden, hvor halvtotaler af Salomonsen, Linnet og Sørensen tegner de sidste tre afsnit, kunne man tro, at Anne Linnet Band har været centrale i tilrettelæggelsen af udsendelserne (screenshot fra https://www.dr.dk/drtv/serie/miraklet-i-aarhus_464047).

Både seriens titel, *Miraklet i Aarhus*, titlen på første afsnit, "Hvordan én by formede 80'erne", og pressemeddelelsen er noget skarpt skårne.³ Brandts og Mardahls (og andres) nedtoning af, hvad der skete, kontrasterer med fx Elbæks, Haugaards og Peter A.G.s meget entusiastiske insisteren på "fucking mirakler" overalt og at "det hele var en fest" i en slags

³ Pressemeddelelsen begynder: "'Miraklet i Århus': Ny dokumentar om den revolution af kreativitet, kultur og livsduelighed, der opstod i 80'ernes Århus. Gennem seks afsnit får vi indblik i en tid, der kom til at præge vores samfund i hele det årti, og som stadig er et af fundamentene for den folkekultur, der binder os sammen i dag." (<https://www.dr.dk/presse/presse-indhold/miraklet-i-aarhus-ny-dokumentar-om-den-revolution-af-kreativitet-kultur-og>).

overgearet begejstrings-tv. Tilrettelæggerne er selv klar over det skarptskårne, og efter at flere har talt om miraklet, koketterer de med at lade Steffen Brandt levere seriens slutreplik i vanlig tør stil, hvor han konstaterer, at der *ikke* var tale om et mirakel (afsnit 6, 28:06-28:16). Det er rigtigt, at flere aarhusianske grupper kom til at betyde meget i den popbølge, der slog igennem både i Danmark og internationalt i 1980'erne, men at disse grupper dominerede dansk pop og rock, som titlen og den indledende speak i første afsnit mere end antyder, er noget upræcis. C.V. Jørgensen, Sebastian, Kim Larsen, Sneakers, Shu-bi-dua, Rugsted & Kreutzfeldt, Halberg Larsen, Sort Sol og Malurt kom fx ikke fra Aarhus, men satte alligevel deres umiskendelige præg på den tid. Det, der var nyt, var, som Jesper Mardahl bemærker, at andre stemmer end de københavnske for første gang havde indflydelse på dagsordenen (afsnit 5, 1:27-1:42).

I de afsluttende rulletekster hedder det:

PROGRAMMET KAN INDEHOLDE BILLEDER, SOM ILLUSTRERER EN PERIODE ELLER ET TEMA, UDEN AT BILLEDERNE STAMMER FRA NØJAGTIG DEN PERIODE, HISTORIEN UDSPILLER SIG I

En sådan disclaimer fortæller noget om meningen med programmet: den faglighed, der er tilknyttet dokumentargenren er nedtonet til fordel for en faglighed forbundet med underholdnings-tv. Det er der ikke noget galt i, selv om man kunne ønske, at begge dele blev prioriteret lige højt. Disclaimeren kan også indikere, at produktionstempoet har været højt med manglende tid til at søge i arkiverne. Det har i flere tilfælde givet sig udslag manglende koordinering mellem tale og billeder. I afsnit et taler Uffe Elbæk til kameraet om aktiviteterne i Huset, og det illustreres med et klip af det kommunale prestigebyggeri Musikhuset fra 1982 og ikke af græsrodsinstitutionen Huset på Vester Allé, som er det, han refererer til (2:36). Kort efter siger en ung Linnet til kameraet, at hun godt kan lide at bo i Aarhus, og umiddelbart efter klippes der til hendes video til 'Barndommens Gade', der er optaget på Vesterbro (i København). I afsnit tre omtales Lost Kids første udgivelse, 'Født som nul', og singlen i blå vinyl vises på skærmen. Desværre har tilrettelæggerne valgt at spille en reggae-version fra det senere album frem for den punk-version, der faktisk er på singlen. Den oprindelige version ville have understreget pointen bedre.

Musikerne sidder og taler til interviewer, der er placeret ved siden af kameraet. De taler løs og husker ind imellem forkert. Brandt husker, at tv-2 startede Århus Musikkontor (afsnit 3, 5:50), men nævner ikke, at det skete sammen med flere andre grupper og i forlængelse af Musikernes Kontakt, der begyndte allerede i 1973. Salomonsen husker gruppen Liza fra Aarhus – de kom fra Aalborg (afsnit 1, 14:23). I et klip, der bruges flere gange, siger Peter A.G., at 'Afrika' er den mest sælgende single nogensinde (fx afsnit 4, 22:43). Det er den ikke. Det er ikke musikernes fejl, at de husker forkert, men det er uheldigt, at tilrettelæggerne ikke har klippet sådanne udsagn ud. Det er ikke store fejl, men det underbygger fornemmelsen af, at det faglige arbejde ikke har haft den højeste prioritet.

Seriens dobbelthed, mirakel/ikke-mirakel og dokumentar/underholdning, kunne være et udtryk for en mangestemmighed, men også for en uafklarethed. Da der ikke på noget tidspunkt formidles mellem de to, står det uafklarede indtryk tilbage. Dermed kommer

seriens metatekster til at oversælge fænomenet ved at fremhæve det naivt affektive, det "fede", det "mirakuløse". Det har i højere grad været meningen at lave et professionelt medieprodukt, der er velproduceret og flyder afsted som fortælling. Det lykkes, men det lader så til, at en del af nuancerne og kontrollen af facts har betydet mindre.

En guldalder?

Den mest centrale fortælling om Aarhus musikmiljø i de to årtier er blevet den om sammenholdet og fællesskabet. Musikerne kunne altid finde et sted at jamme med kollegerne, man kunne uden problemer sidde ind i andre bands, man var åbne på tværs af genrer, der var ikke meget konkurrence, man lærte af hinanden. Ganske vist kan man i samtidige kilder se, at mange brokkede sig over forholdene, og ganske vist hører vi intet fra alle dem, der ikke var en del af fællesskabet. Men blandt dem, der var med, er det noget af det mest værdifulde, Aarhus har budt dem. Den pointe understreger *Miraklet i Aarhus*, når de i afsnit fem giver god plads til historien om det ca. 14 personer store fritidsband, Hounddog Allstars, hvis medlemmer overvejende er dem, der har været med i serien. At komme sammen for at synge gammel rhythm & blues og feste er en stærk demonstration af sammenholdet, og selv om det ikke er et mirakel, er fortællingen om tidligere tiders sammenhold værd at blive mindet om.

De to serier fortæller samtidig to lidt forskellige historier. *Rock Rødder* er mest en historie om Aarhus i gamle dage. På trods af de to nutidige portrætsendelser, der indgår i serien, er det en serie om det, der var, fortalt til dem, der var der. Den handler om rock med et helt afsnit om guitarister. *Miraklet* er på mange måder fortalt som en forhistorie til vor tids pop, bl.a. fordi kvinderne er meget mere synlige. Desuden handler den på trods af titlen meget mindre om Aarhus-miljøet end *Rock Rødder*. Der er gennem hovedpersonerne en bevægelse væk fra byen; fra Gnags og tv-2 med deres klare tilknytning, til Anne Linnet, der tager København og Sanne Salomonsen og Tove Ditlevsen til sig, til Michael Learns to Rock, der selv om de begyndte i Aarhus næppe kan forbindes med byen, men med Sydøstasien. MLTR er kendte i Danmark på grund af deres succes i udlandet (iflg. serien). Der er en bevægelse fra en historisk lokalitet til en national eller endda global nutid. Serien understreger denne bevægelse på andre måder, fx når man på afsnitstitelniveau vælger titler på nationale hits ('Afrika', 'Den jeg elsker, elsker jeg'), der er samarbejder på tværs af Storebælt (hvis Linnet og Helmig da stadig kunne betragtes som en del af det aarhusianske musikmiljø i 1988). Det er næppe længere Aarhus-fortællinger, men nationale fortællinger, hvor man kender stjernerne og deres hits ligegyldigt om man bor i Allinge eller Aalborg, og det spiller ikke nogen rolle, hvor komponister og musikere kommer fra. På den måde fortæller serien mindre en historie om, hvordan det var i Aarhus, men mere om, hvordan "vi" i Danmark er kommet hertil, hvor vi er. Det er blevet til et fælles nationalt projekt.

Dansk litteratur og billedkunst havde en guldalder i første del af 1800-tallet, dansk jazz havde en guldalder i begyndelsen af 1940'erne, og det, de to serier og mange andre medieprodukter fortæller om musikmiljøet i Aarhus, har de samme træk. De to seriers bidrag

til guldalderkonstruktionen tilsiger, at starttidspunktet ligger i begyndelsen af 1970'erne og kulminerer med forløbet omkring 'Afrika'-sangen. Den er kulminationen på en lang udvikling, som serierne forstår som en stadig, kreativ udvikling baseret på den vesterlandske ungdoms DIY-kulturer med deres medfølgende alternativitet og anarki. DIY-princippet blev understøttet af benspænd så som manglen på musikinstitutioner bortset fra spillesteder og lillebrorforneemmelsen i forhold til de københavnske musikmiljøer. Og det hele resulterede i en voldsom, kommerciel succes, hvor der blev langet hundrede tusinder af lp'er over disken.

De mange små fortællinger har hjulpet med til at konstruere en fortid, der står i et gyldent skær for nutiden. Steffen Brandt fanger dynamikken mellem fortid og nutid ganske fint: "Jeg tror, at vi på en eller anden måde gik under radaren. Sidenhen er der jo ikke nogen grænser for, hvor meget Aarhus har betydet i 1980'erne. Men der var faktisk ikke rigtig nogen der vidste det ud over os selv – og så et publikum, der blev større og større". (*Miraklet*, afsnit 1, 14:00-14:16). Så om guldalderkonstruktionen er rigtig, er et afgørende spørgsmål, hvis man søger efter, hvordan det egentlig var, men den er mindre vigtig, hvis man er interesseret i, hvordan folk – musikere, brancheaktører, publikum, lyttere, fans – mindes den tid ved hjælp af forskellige medier. Det var nok den sidste del, der var vigtigst for Aarhus Kommune, da de som citeret i indledningen skrev, at det gælder om at "pege fremad med respekt for den arv, som byens musikaktører står på skuldrene af".